

IN MEMORIAM

EMÍLIA PAPASEIT I ROIG

Ha marxat una part de Catalunya! D'aquella Catalunya que va haver de fer front a una guerra genocida i, després, a una "pau" ignominiosa que maldava per a fer desaparèixer de la faç de la terra tot rastre de catalanitat.

Ens ha deixat N'Emília Papaseit i Roig! Ella n'era filla d'aquella època. Així, doncs, d'infant, tenia poc més de 10 anys, ja hagué de plantar cara, primer, a les bombes enemigues que li deixaren seqüeles inesborrables i, després, a una postguerra que, el general Franco, allargà desmesuradament per a poder matar de fam, de malalties i de penúries als catalans que no havia aconseguit liquidar durant el salvatge enfrontament! I, malgrat tot, Emília Papaseit sempre fou al peu del canó. Com diem a casa nostra: "els plats s'hi assemblen a les olles". L'exemple l'havia vist a la seva llar, de la mà de la seva estimada padrineta i el seu admirat "onclo": catalans ferrenys, lluitadors, exemplars, treballadors, gent d'ofici, orgullosos, que s'estimaven la terra i que aquell dictador no aconseguí doblegar mai! Mai!

Segurament, eren persones poc il·lustrades, perquè les circumstàncies no els ho havien permès, però, d'una intel·ligència natural que només l'experiència de la vida pot dotar-te. No els va caldre mai falsejar títols universitaris per a guanyar-se honradament la vida! Ells, dominàvem l'ofici! Eren catalans exemplars. N'eren un punt de referència! Sobretot, per aquelles persones que, com la meva família, arribaven a Catalunya mortes de fam i també antifranquistes fins a la medul·la.

I, tanmateix, el que salvà Catalunya de la total destrucció i desaparició, fou la voluntat insubornable de les moltes Emílies Papaseit! El seu esforç irreductible. La tenacitat en la seva lluita. L'amor indestructible a la terra, perquè, cal no oblidar que el franquisme, deliberadament, i per tal de perpetrar el genocidi, va exterminar vàries generacions de catalans, fins deixar les catalanes orfes de maridatge, d'aquesta forma el règim dictatorial introduí a moltes llars catalanes

l'enemic i, amb ell, la "lengua del imperio"! N'Emília Papaseit salvà els mots i, amb ells, la cultura catalana! Calia tenir molt coratge per actuar, semblantment, perquè llavors, et podien clavar un tret per parlar català sense haver de donar cap explicació.

Amb tot, N'Emília Papaseit, era, com la majoria de catalans, una persona molt avançada i mentre plegava avellanes, forjà el que seria la seva gran vocació: la perruqueria!

La seva vindrà marcada pel seu ofici, fou una perruquera de bandera. Veia el canvi que la societat demandava i s'avançà als temps. Sovint, quan en parlàvem, sempre li deia: "Sra. Papaseit, si vós haguéssiu estat un home, hauríeu tingut més renom que l'Iranzo o el Llongueras". Ambdues, ens sentíem agermanades perquè sabíem que a les "dones" ens cal fer el doble o el triple d'esforç per a poder assolir l'èxit.

I, malgrat tot, mai defallí. De la mà del nostre mestre, Carles M. Espinalt, plantejava conceptes innovadors en el terrenys de la imatge que la singularitzaven mentre generava unes autèntiques palestres que, encara avui, recorden moltes de les seves clientes.

S'implicà fins al moll de l'ós amb tota l'obra espinaltiana, i de tant en tant, em deia: "Si mai us vénen a cercar la guàrdia civil a casa, sapiguen que tinc un amagatall perfecte". Això, que ara molts catalans han descobert "que no som en una democràcia", ella ja ho albirava i estava disposada a jugar-se-la per tal de protegir-me!

Avui, doncs, li diem adéu a una catalana valenta, molt valenta, que es va sentir molt joiosa el dia que pogué ficar el "sí a la Independència en una urna"

La família, els seus fills, joves i nets, volem donar-li les gràcies per tot el que ens ha donat! Per tot, pel seu mestratge i per l'exemple que ens deixa! No tingueu dubte, ens acompanyarà sempre!